

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ก
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ก
สารบัญภาพ	ก
สารบัญแผนภูมิ	ก
สารบัญตารางภาคผนวก	ก
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 (ขั้นประถมศึกษานปีที่ 3)	7
ความสำคัญของคณิตศาสตร์	7
วิสัยทัศน์ของคณิตศาสตร์	8
ธรรมชาติของคณิตศาสตร์	8
คุณภาพของผู้เรียน	8
คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้น	9
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์คณิตศาสตร์	9
มาตรฐานการเรียนรู้คณิตศาสตร์	10
คำอธิบายรายวิชา	11

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โจทย์ปัญหาบวก ลบ คูณ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	12 12
2. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	14
ความหมายทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	14
แนวคิดและข้อตกลงเบื้องต้นทางการเรียนรู้ของ ทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	16
หลักการของคณสตรคติวิสต์	17
การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	19
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	21
บทบาทของครูตามแนวคิดทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	22
บรรยายกาศของห้องเรียนตามแนวคิดคณสตรคติวิสต์	24
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคณสตรคติวิสต์	26
3. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการแก้โจทย์ปัญหา	31
ความหมายของปัญหา	31
ประเภทของโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	31
การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	33
4. แผนการจัดการเรียนรู้	36
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	36
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี	37
ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้	38
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	39
ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	40
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	41
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้	41
จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	43
ประเภทของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44
ลักษณะแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี	45
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	45
ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	45

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
จุดมุ่งหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	46
ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	47
กระบวนการการค่าแนวการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	47
ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	48
ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	49
สรุปหลักการสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	50
7. บริบทของโรงเรียนบ้านหนองแวง-หนองตุ	50
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
8.1 งานวิจัยในประเทศไทย	52
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	54
 บทที่ 3. วิธีการดำเนินการวิจัย	 56
กลุ่มเป้าหมาย	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	57
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ	57
เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ	70
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
 บทที่ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 85
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามแนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคтивิสต์ เรื่องการแก้โจทย์ปัญหาคูณหารราก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	85
การดำเนินการก่อนการทดลอง	86
ผลการปฏิบัติงานที่ 1	87
ผลการปฏิบัติงานที่ 2	95
ผลการปฏิบัติงานที่ 3	101

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
สรุปผลการทดลองที่ยาวงจร ..... วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการแก้โจทย์ปัญหาคูณหาระคน แล้วเทียบกับเกณฑ์ 70 % ..... บทที่ 5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ..... วัตถุประสงค์ของการวิจัย ..... สรุปผลการวิจัย ..... อภิปรายผล ..... ข้อเสนอแนะในการวิจัย ..... บรรณานุกรม ..... ภาคผนวก ..... ภาคผนวก ก ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ช่วยวิจัย ..... ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฐมนิพัติการ ..... ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ..... ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ..... ภาคผนวก ฉ ผลงานนักเรียน ..... ประวัติผู้วิจัย 	107 109 111 111 111 112 114 115 120 121 128 194 216 223 229

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการจัดหน่วยการเรียนรู้ก่อสู่การเรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องการนวัก ลง ถู๊ หาระคน หน่วยย่อการเรียนรู้เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา ถู๊ หาร ระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	13
2 การเปรียบเทียบบรรยายการในห้องเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิดทฤษฎีสอนศรัทธาแบบเดิน	25
3 วิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาถู๊ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	58
4 แผนการปฏิบัติการ (Action Plan)	79
5 ขั้นตอนการคืนร่วมร่วมข้อมูลความร่วงของปฏิบัติ	81
6 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาถู๊ หาระคน โดยผู้เชี่ยวชาญ	86
7 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทที่ 1	92
8 สรุปผลการทดสอบท้ายบทที่ 1	93
9 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขในบทที่ 1	94
10 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทที่ 2.....	99
11 สรุปผลการทดสอบท้ายบทที่ 2	100
12 สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข	100
13 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทที่ 3.....	106
14 สรุปผลการทดสอบท้ายบทที่ 3	106
15 สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข	107
16 ผลการทดสอบท้ายบทที่ 1-3	108
17 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	109

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ข้อตกลงเบื้องต้นของการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคтивิสต์.....	20
2 แสดงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	48
3 แสดงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	78

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

- 1 แสดงพัฒนาการของผู้เรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา คูณ หาร
ระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบท้ายวงจรที่ 1-3 109

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1	สรุปการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา คูณ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ	217
2	สรุปผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา คูณ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	219
3	ค่าอ่านใจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา คูณ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	221
4	ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา คูณ หาระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	222